

VYDEJTE SE NA VÝLET S KLASÁČKEM NA POHÁDKOVÝ ZÁMEK KE ZLATÉMU POTOKU DO OPOČNA

STRUČNÝ POPIS VÝLETU:

Procházka malebným městem v podhůří Orlických hor, s návštěvou zámku a jeho parku se skálami, vodopády a rybníky.

DÉLKA TRASY:

3 km

OBTÍŽNOST:

Lehká krásná trasa vedoucí městem, parkem, loukou, lesem a kolem jezírek. Jen s jedním malým stoupáním. Výlet je možné podniknout s kočárkem i na kole. Pejskům se líbit bude. :)

VÝCHOZÍ BOD VÝLETU:

Město Opočno se nachází necelých 30 kilometrů od Hradce Králové.

PARKOVÁNÍ:

Zaparkujte na Kupkově náměstí u Informačního centra.

OTEVÍRACÍ DOBA A VSTUPNÉ:

Zámek Opočno www.zamek-opocno.cz

WC:

Na zámku.

MOŽNOST OBČERSTVENÍ:

V obchodech v centru města – doporučujeme, abyste se poohlédli po některé z místních specialit, třeba se značkou Regionální potravina nebo BIO. Určitě stojí za ochutnání!

NA POHÁDKOVÝ ZÁMEK KE ZLATÉMU POTOKU DO OPOČNA

LEGENDA PRO RODIČE A POPIS TRASY:

Milí cestovatelé,

zveme vás na pohádkový zámek, který se vám určitě bude moc líbit. Patří totiž mezi nejkrásnější u nás. Natáčely se zde například filmy *Babička*, *Smrt talentovaného ševce*, ale i novější minisérie *Božena*. Než k němu společně s Klasáčkem dojdete, provedeme vás starou částí města. Budete hledat staré kostely, nejstarší domy a kamenné sochy. Pod zámek na vás zase čeká překrásný zámecký park, skály, vodopády a jezírka. Na výlet mohou vyrazit i nejmenší děti od 3 let. Je krátký a nenáročný.

DOPIS DĚTEM:

Ahoj, kluci a holky,

dnešní výlet vás provede starobylym městem plným křivolakých uliček a starých tajemství. Stejně jako k ostatním našim výletům jsme i k tomuto připravili originální mapu s vyznačenou trasou. Když půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly.

Jdeme na věc!

Je to skutečně téměř tisíc let, co Opočno stojí mezi Orlickými horami a Hradcem Králové. Už v roce 1068 zmiňuje „Opočen“ proslulá Kosmova kronika. Nejen bohatá minulost dnes do města přitahuje milovníky památek, umění i přírody. Historické jádro Opočna je plné romantických zákoutí. Můžete jen tak kráčet uličkami, které vás nakonec vždycky dovedou na Trčkovo náměstí, ke vstupu do opočenského zámku. Přehlédnout historické měšťanské a panské domy ani děkanský kostel Nejsvětější Trojice zkrátka nelze. Podobné je to i s bývalým kapucínským klášterem na Kupkově náměstí. A právě zde naše putování začíná. Nejprve minete Informační centrum, které máte po pravé ruce, a přejdete k Mariánskému sloupu. Ten nechal vybudovat hrabě Jeroným Colloredo-Walldsee v roce 1714. Chtěl tímto způsobem poděkovat vyšším silám, že bylo zdejší město ochráněno před morovou epidemií. Nejzajímavější je, že byl vysoký sloupový monolit dovezen až z Itálie. Doprava byla nesmírně složitá, trvala 3 roky a vyžádala si více peněz než sama sochařská práce. Za tu obdržel sochař 700 zlatých, byt v zámku, 2 sudy piva, 2 korce žita a 2 korce ovsa.

To byla výplata! Byt a pivo! :)

Pokračujte směrem ke Kupkovu památníku. Míjíte památný strom – lípu. Najděte cedulku se lvem a počítejte.

1. Kolik vidíte drápů?

Až dopočítáte, dojděte až k bustě malíře.

Na jméno **Františka Kupky** (1871–1957) dnes narazíme téměř na každém kroku. Kupkův rodný dům naleznete v Zámecké ulici (půjdete kolem asi za 20 minut). Jeho dílem je inspirován i chodník v severní části náměstí, které nese malířovo jméno. Na Kupkově náměstí narazíte také na památník, který zde byl umělci odhalen šedesát let po jeho smrti. Svět zná Kupku jako kreslíře karikatur, a především jako malíře.

Podívejte se na nápis u paty památníku. Zjistěte, jak se jmenoval autor díla. Vidíte na památníku Kupkův podpis? Docela čitelný, že? :)

Nalevo za památníkem stojí Kodymův národní dům. Je to takový místní „kulturák“, ale moc hezký! Nad okny vidíte příjmení slavných českých osobností. Dokážete doplnit jejich křestní jména? Máme tam Bědu, Mirka, Káju, Fandu a Pepíka... Komu které jméno patří? :)

Vydejte se doprava. Stojíte před klášterem. Před kapucínským klášterem. Víte, kdo jsou kapucíni? Bratři této církve se oblékali do hnědého hábitu s dlouhou špičatou kapucí. Jako sv. František, jehož hábit se věřícím zachoval. Podle něj začali lidé tyto „františkánské poustevníky“ nazývat kapucíny. Žijí skromně a slouží zejména prostým chudým lidem. Do naší země přišli první kapucíni roku 1599.

Najděte nad vchodem kamenný erb a zkuste vyjmenovat, která na něm vidíte zvířata. Nalevo vidíte dravce.

2. Jak se jmenuje pták?

Vraťte se nyní pár metrů zpátky po náměstí a odbočte doleva do ulice Kodymovy. Přivede vás k další významné církevní stavbě.

Vidíte kostel? Představte si, že pod lodí kostela Panny Marie, kolem které nyní procházíte, je hrobka majitelů panství. Hrobku užívá rodina Colloredo-Mansfeldů dodnes.

Chtěli byste mít hrobku? Je to krásné, ale trochu děsivé místo, že? Chcete se bát ještě trochu víc? :) Představte si, že hned vedle kostela stojí márnice. Je vidět za plotem. Víte, děti, co to je?

Na hřbitově za zdí také vidíte renesanční zvonici, která byla postavena v roce 1594. Uvnitř se nacházejí zvony sv. Ondřeje a sv. Václava.

Je tady nějaký Ondrášek nebo Vašík? Tak, kluci, kdo z vás bude statečný a sám obejde celý hřbitov a dotkne se márnice? :) Pokud to vezmete podél plotu zvenku, vysloužíte si dokonce jedno písmenko do tajenky. Hned vedle zvonice je totiž hrob, který hlídá kamenná božská bytost. Zezadu jsou jí vidět jen křídla.

3. Kdo hlídá hřbitov?

Teď k veselejší věci. Na druhé straně ulice najděte stavbu na adrese Kodymova 55. V nejstarším domě ve městě se nachází expozice Opočno v zrcadle času, která návštěvníky seznámí s místní historií.

Tatáž ulice vás dovede až k soše sv. Jana Nepomuckého. Svatý drží v ruce kříž. Jako na všech jeho vyobrazeních. Sochu Nepomuckého obejděte a objevte nenápadnou cedulku. Přečtete ji rozhodně lépe než nápis pod světcem. Nepomucký má na hlavě klobouk, na sobě plášť a pod krkem má uvázanou...

4. Doplňte slovo.

Představte si, že sochu sv. Jana Nepomuckého z počátku 18. století na Trčkově náměstí najdete ještě jednu. V sousoší. „Honzík z Nepomuku“ je zde obklopen anděly a postavou Pomluvy u jeho nohou. Poznáte, který to je? Jdeme to zjistit. A připravte se, že Pomluva je pojata opravdu legračně: s prstem v puse. Zkuste napodobit její výraz, až ji uvidíte. :) Nejprve ale musíte projít přes krásné náměstí s fontánkou a nádherně opravenými domky.

A ještě jedno sousoší zde najdete: svatého Floriána mezi anděly. Roku 1734 ho vytesal sochař Ignác Rohrbach z Chrudimi. Zkuste jeho jméno říct třikrát po sobě. Komu se zamotal jazyk? Na podstavec sochy nechal kníže Rudolf Josef Colloredo vytesat nápis s prosbou o ochranu města před ohněm.

Přecházíme k původně zámeckému kostelu s hrobkou Trčků z Lípy, dnes farnímu kostelu Nejsvětější Trojice. Prvotní gotickou kapli nahradila budova trojlodního renesančního kostela s křížovou klenbou, kterou nese sloupoví o deseti sloupech. Kostel je propojen se zámkem, takže když šlechta chtěla, mohla z postýlek dojít do kostela v bačkůrkách a pyžamku. :)

Před kostelem je kříž s Ježíškem. Najděte letopočet.

5. Opište druhou číslovku.

A můžete vyrazit dále. Pokud byste se Zámeckou ulicí vrátili o pár desítek metrů zpět, narazíte na rodný dům známého malíře. V domě č. p. 5 poblíž opočenského zámku se dne 23. září 1871 narodil slavný malíř a jeden ze zakladatelů moderního abstraktního malířství František Kupka. Tuto událost připomíná pamětní deska s bustou. Dnes jsme o něm již mluvili. Vzpomínáte?

Zkuste nyní mezi kostelem a zámkem najít místo, kde stálo původní opočenské hradiště. Hledejte slovo OPPIDUM.

Teď už pryč od malířů, hradišť a kostelů! Konečně vyrazíme na zámek!

Vzpomeňte si na film *Babička*. Do parádní komnaty vchází usměvavá paní kněžna a vítá se se staříčkou pětapadesátiletou ženou. (Ano, Magdaleně Čudové, babičce Barunky alias Boženy Němcové, nebylo ani šedesát.) Kněžnu doprovází půvabná Hortensie v podání Magdy Vašáryové. Kde? Na opočenském zámku přece! Kromě toho zde vznikla také celá řada exteriérových scén. Třeba na nádvoří se ve slavném snímku Antonína Moskalyka slavily dožínky a také Kristla se tu znovu setkala se svým Jakubem, který se vrátil z vojny. Zámek Opočno je opravdu velmi romantické místo. Není divu, že ho filmaři vybrali pro šťastný konec této „love story“. Na zámku si projdete apartmá šlechtické rodiny Kinských nebo pozoruhodné africké sbírky.

Minete kašnu se lvem a odbočíte doprava. Opět vidíte nad vchodem kamenný erb s dvouhlavou orlicí.

6. Který královský předmět je nahoře v erbu?

Na současné podobě zámku – zejména jeho interiérů – se nejvíce podepsal Josef II. Colloredo-Mansfeld (1866–1957), který do Opočna soustředil rodinné sbírky z mnoha dalších rodových sídel v Čechách i v cizině. Proto tu dnes můžete obdivovat bohaté etnografické kolekce, velkolepou obrazárnu i rozsáhlou sbírku palných i chladných zbraní. Návštěvu zámku určitě doporučujeme. Hned po ní vyrazte do parku. Držte se žluté turistické značky, která vás jím krásně provede. Napojíte se na ni hned na překrásném arkádovém nádvoří, které střeží dva jeleni.

Anglickým parkem protéká Zlatý potok, na kterém jsou vybudovány dva rybníky. Na několika místech jsou zřízeny vyhlídky na panorama zámku. Romantické procházky pod korunami stromů, podél rybníků s kachnami a hejny ryb a po dřevěných mostcích nad vodopádky jsou krásné!

Když jsme u těch ryb... Určitě uhádnete, že nejvýznamnější rybou českého rybářství je tradiční kapr, který platí za vysoce kvalitní rybu jak na zahraničním, tak na domácím trhu. Kapři z Třeboňska se navíc mohou chlubit tím, že užívají evropskou známku Chráněné zeměpisné označení. To znamená, že pouze ve vymezené zeměpisné oblasti Třeboňska může probíhat jejich rozmnožování, chov a sádkování. Tím je zaručena jejich výjimečnost a kvalita.

Vy teď nejprve trochu sejděte a pak se vydejte po chodníčku doleva, abyste celý park obešli. Napravo uvidíte krásnou vrbu a za ní mostek, který přejdete. Odsud je pohled na zámek snad nejkrásnější.

Park, jak ho známe dnes, byl založen začátkem 18. století. Historie jeho budování je však mnohem starší a velmi bohatá. V 11. století, kdy byl na místě dnešního zámku založen hrad, došlo v okolí k vymýcení přírodních lesů. Při stavbě zámku v 16. století byla na jih od něj zřízena obora a kolem letohrádku vytvořena užitková zámecká zahrada. Již za Trčků z Lípy zde byla založena oranžerie a v 18. století další skleníky sloužící k pěstování citrusů. Jeden uvidíte na konci výletu, je v horní části zahrady. Roku 1868 byl park nákladem 50 000 zlatých opět nově upraven. Poslední rozsáhlou úpravou prošel v letech 1998–1999, kdy byly po povodních odbahněny rybníky, opraveny poškozené stavby a nově vysázeny některé poškozené dřeviny.

Vidíte krásné stromy? A obrovské vrby. Z vrby se vyrábí jeden zapletený předmět, který se používá při tradičním svátku jara.

7. Jak se jmenuje svátek?

Pokračujte podél vody. Napravo vidíte můstek, který se dá přejít, a o pár metrů další, po kterém se vrátíte. Tak šup! :)

Minete altánek a nalevo se objeví skály a v jeskyni dravec. Vidíte ho? Nebo nás šálí zrak? :)

Stále zůstáváte na této straně parku. Teď je vaším úkolem najít naučnou ceduli Údolí nivaparku.

Najděte černobílé obrázky rostlin a vyberte tu, která má ve druhém jméně asijskou zemi.

8. Jak se rostlina jmenuje prvním jménem?

Asijské ani exotické rostliny však v Královéhradeckém kraji běžně nenajdete. Zemědělská výroba je soustředěna především v oblastech Polabské nížiny. Pěstuje se zde pšenice, cukrová řepa a kukuřice. Méně příznivé pro zemědělství jsou podmínky v podhorských oblastech. Zde se pěstuje oves, brambory a len. Na loukách na svazích hor se chová skot a ovce. A Opočno už je v podstatě podhorská oblast.

Na parkovou oázu navazuje obora, která má v současnosti rozlohu 242 hektarů a patří mezi historicky nejstarší u nás. První zmínky o ní pocházejí už z roku 1590, oplocena byla v roce 1636, kdy měla přes tisíc hektarů. Obora slouží k chovu muflona obecného, daňka skvrnitého a jelena siky. Rozeznáte je?

Daněk je z čeledi jelenovitých, zbarvením je podobný jelenu sikovi, je ovšem skvrnitý. Samice daňka se nazývá daněla. Hmotnost samců se pohybuje od 40 do 90 kilogramů, samice jsou menší, váží asi polovinu.

Muflon je přezývavým sudokopytníkem, posledním volně žijícím zástupcem ovcí v evropské přírodě. Dospělí samci váží až 50 kilogramů. Rohy mufloni na rozdíl od jelenovitých neshazují. Jsou duté a nevětvené. Mufloni pravděpodobně pocházejí ze Sardinie a Korsiky, kde se popásali již v dobách ledových. Udává se, že v České republice žije až 35 % světové populace muflona... To je opravdu dost!

Jelen sika, někdy jen sika (*Cervus nippon*), je savec z řady sudokopytníků, čeledě jelenovitých, který byl na přelomu 19. a 20. století uměle vysazen i v Čechách. Pochází z Dálného východu asijského kontinentu, z Mandžuska, Japonska, Thajska, Vietnamu, Koreje a z východního Ruska.

Oproti jelenu lesnímu je sika výrazně menší a lehčí. Dospělý samec v kohoutku dosahuje maximální výšky 120 centimetrů, tělesná hmotnost se pohybuje podle poddruhu mezi 35 kg až 140 kg. Letní zbarvení je pestré, rezavohnědé s bílými skvrnami (podobně jako u daňka), zimní srst je delší, šedohnědá až čokoládově hnědá, s nevýraznými skvrnami. Paroží samců je mnohem menší a méně větvené než u jelena lesního.

Znáte nějakou pohádku, kde vystupuje jelen? Napovíme...

*„Za hory, za doly,
mé zlaté parohy,
kde se pasou?“*

9. Jak se jmenoval pacholíček?

Tak se zdá, že už máte tajenku vyluštěnou. Jestli ji máte správně a dobře jste poslouchali, tak už dokonce víte, komu jméno patří. :)

Do cíle to ovšem máte ještě kousek. A taky trošku do kopce. Přejděte lávku a zamiřte vzhůru. Kterou cestičku si k tomu vyberete, je na vás. Každopádně se všichni sejdeme u letohrádku. :)

Letohrádek s míčovnou, inspirovaný Místodržitelským letohrádkem v Královské oboře v Praze, která je dnes známá jako park Stromovka, byl v duchu severské pozdní renesance

postaven v letech 1601–1602 Janem Rudolfem Trčkou z Lípy. Najdete ho napravo v parku nad údolím. V roce 1820 prošel empírovými úpravami ve francouzském stylu. Spatříte patrovou budovu s otevřenými půlkruhovými arkádami v přízemí, patro je rozčleněno arkádami slepými. K jižní části přiléhá schodišťová věž, od níž vede zastřešená chodba spojující letohrádek s kostelem a zámek. Objekt je veřejnosti bohužel nepřístupný. Nedaleko něj uvidíte velkou budovu palmového skleníku, která byla postavena v roce 1820. Směrem do parku je zdobená prosklená stěna v empírovém stylu. Přesně proti ní je na druhé straně východ z parku. Jinudy se ven nedostanete :) Ulička vás po odchodu odvede opět na Kupkovo náměstí. Je odsud pár desítek metrů.

REKAPITULACE OTÁZEK DO KŘÍŽOVKY:

1. Kolik vidíte drápů?
2. Jak se jmenuje pták?
3. Kdo hlídá hřbitov?
4. Doplňte slovo.
5. Opište druhou číslovku.
6. Který královský předmět je nahoře v erbu?
7. Jak se jmenuje svátek?
8. Jak se jmenuje prvním jménem?
9. Jak se jmenoval pacholíček?

Věříme, že jste si cestu za naší tajenkou užili. Těšíme se, že vás na některém z našich Klasáčkových výletů zase někdy potkáme. Přejeme šťastný návrat domů!

Chcete se dozvědět **další zajímavosti** a informace o značkách kvality? Vše najdete na jednom místě zde:
www.akademiekvality.cz

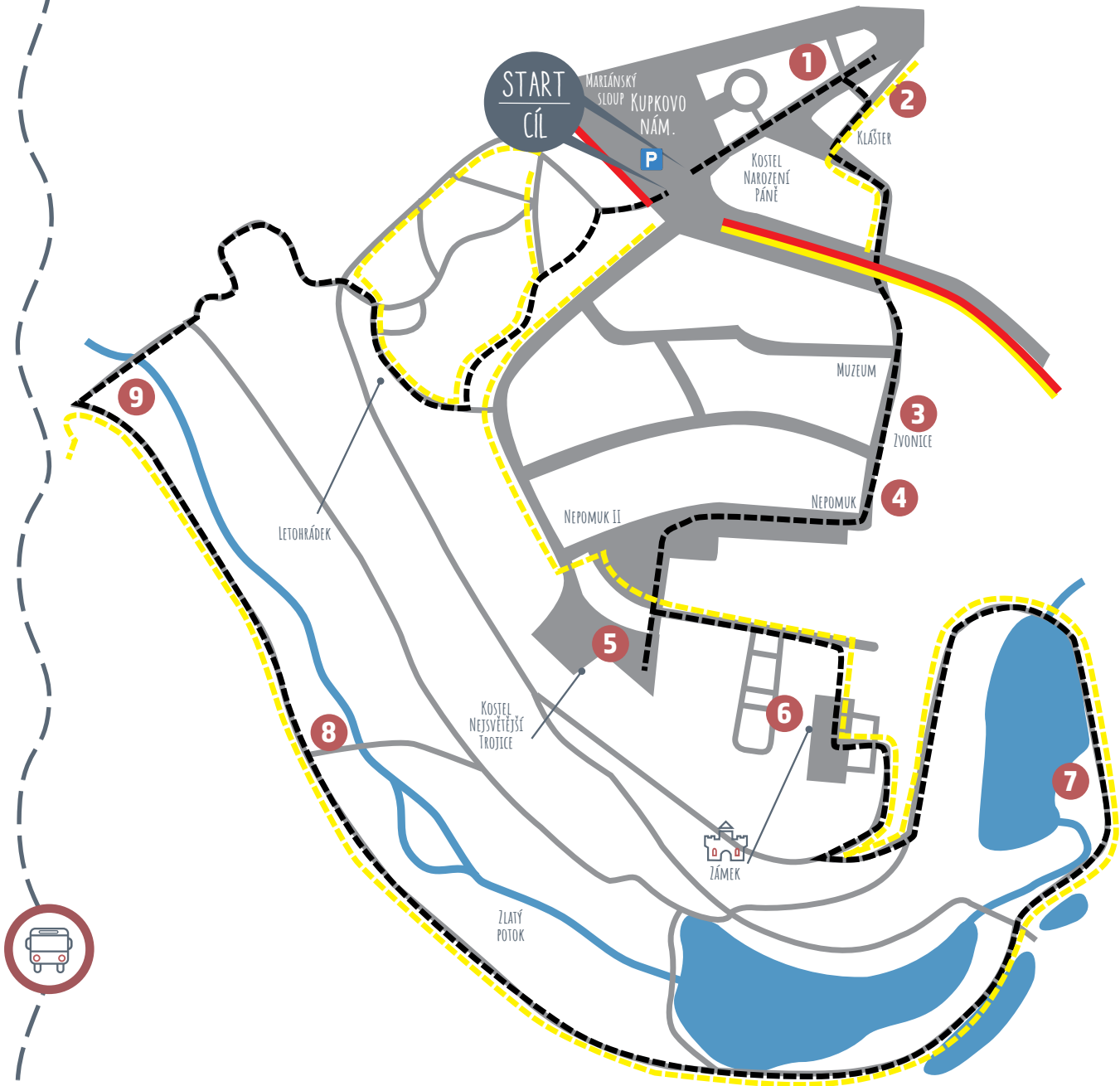

Recepty na doma i na výlety inspirované produkty značek kvality najdete zde:
www.akademiekvality.cz/recepty

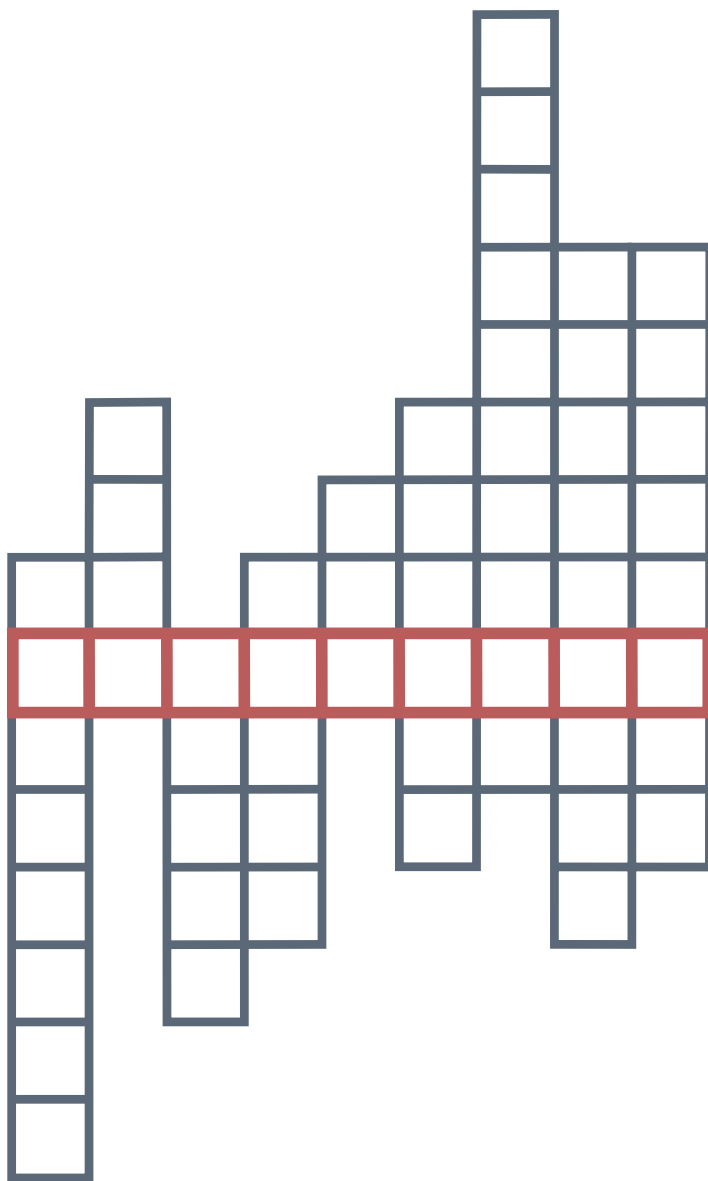
Někdy je nutné zůstat doma v teple a pak se budou hodit **tipy, jak zabavit neposedné děti**. Zde najdete pracovní listy, fotonávody i další inspiraci pro malé i velké.
www.akademiekvality.cz/pospolu-u-stolu

NA POHÁDKOVÝ ZÁMEK KE ZLATÉMU POTOKU DO OPOČNA

NA POHÁDKOVÝ ZÁMEK
KE ZLATÉMU POTOKU
DO OPOČNA

KŘÍŽOVKA

1 2 3 4 5 6 7 8 9

